

V Štrasburgu 22. 11. 2016
COM(2016) 733 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Budúci lídri Európy: iniciatíva pre začínajúce a rozširujúce sa podniky

{SWD(2016) 373 final}

OZNÁMENIE KOMISIE

BUDÚCI LÍDRI EURÓPY: INICIATÍVA PRE ZAČÍNAJÚCE A ROZŠIRUJÚCE SA PODNIKY

1. Úvod

Rýchlo rastúce firmy vytvárajú omnoho viac nových pracovných miest než iné firmy¹. Veľký podiel týchto podnikov predstavujú začínajúce podniky, ktoré sa rozširujú na väčšie firmy. Zvyšujú inovácie a konkurencieschopnosť EÚ, čím posilňujú hospodárstvo. Tieto „rozširujúce sa podniky“ môžu priniesť aj sociálne prínosy vrátane ponuky pružnejších a modernejších pracovných podmienok.

V rámci stratégie jednotného trhu Komisia oznámila, že bude hľadať spôsob, ako jednotný trh zefektívniť pre začínajúce a rozširujúce sa podniky. Zlepšenie ekosystému pre začínajúce a rozširujúce sa podniky v Európe bude mať v konečnom dôsledku priamy pozitívny vplyv na zamestnanosť a rast v EÚ.

Začínajúce podniky, často s pomocou moderných technológií², v sebe vo všeobecnosti snúbia rýchly rast, vysokú mieru využívania inovácií produktov, procesov a financovania, maximálny dôraz na nový technologický vývoj a rozsiahle využívanie inovatívnych obchodných modelov a často aj platforiem spolupráce.

Viacere členské štáty už zaviedli iniciatívy na vytvorenie priaznivého prostredia pre inovácie a podnikanie alebo takéto iniciatívy zvažujú. Neexistuje preto žiadny podstatný rozdiel medzi EÚ a USA, pokiaľ ide o zakladanie nových firiem³. Zvlášť viditeľné to je v technologickom sektore, kde sa spoločnosti z EÚ stávajú svetovými lídrami v určitých odvetviach orientovaných na stredne vyspelé až vyspelé technológie (napr. strojárstvo, automobilový priemysel).

Mnoho iniciatív EÚ prispieva k vytváraniu pracovných miest a rastu: rámec pre ďalšie zlepšovanie poskytujú aj Európsky fond pre strategické investície (EFSI)⁴, ako aj jeho rozšírenie a posilnenie, ale aj stratégia jednotného trhu⁵, digitálny jednotný trh⁶ a únia kapitálových trhov⁷. Okrem toho väčší dôraz európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na inováciu a podporu MSP zahŕňa podporu rizikového kapitálu pre 140 000 začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov⁸. Dohody o EFSI sa už týkajú 377 000 MSP vrátane začínajúcich podnikov.

Ale namiesto toho, aby európske začínajúce podniky prosperovali a rozširovali sa v Európe i mimo nej, príliš málo z nich prežije kritickú fázu 2 – 3 rokov a ešte menej sa rozrastie na väčšie firmy⁹.

Hoci táto situácia má mnoho príčin, odhaduje sa, že ak by podiel rozširujúcich sa podnikov zodpovedal ich podielu v USA, v priebehu najbližších 20 rokov by mohol vzniknúť až 1 milión nových pracovných miest a HDP v EÚ by sa zvýšil až o 2 000 miliárd EUR¹⁰. Vzhľadom na kladný vzťah medzi veľkosťou a produktivitou firmy by sa tým zvýšil aj rast produktivity v Európe^{11,12}.

¹ Podľa Henreksona a Johanssona (2010) 4 % firiem vytvárajú 70 % nových pracovných miest. Pozri aj:

<http://www.kauffman.org/blogs/policy-dialogue/2015/august/deconstructing-job-creation-from-startups>

² Pripojiteľnosť: 5G a širokopásmové pripojenie atď.

³ Hoci existujú rozdiely medzi členskými štátmi EÚ. OECD (2015), *Entrepreneurship at a glance (Podnikanie v skratke)*.

⁴ https://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/funding/efsi_sk

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0550&from=EN>

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0468>

⁸ Pozri <https://cohesiondata.ec.europa.eu/themes/3>.

⁹ Podiel firiem, ktoré nerastú vôbec alebo rastú o menej než 5 %, v Európe dosahuje viac ako 45 % v porovnaní s 37 % v USA [Bravo-Biosca, 2011, *A look at business growth and contraction in Europe (Pohľad na obchodný rast a pokles v Európe)*].

¹⁰ Správa dánskeho vyslanca pre MSP, 2016, *Scale-up Companies – is a new policy agenda needed? (Rozširujúce sa spoločnosti – je potrebný nový politický program?)*. <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=26381&no=1>

¹¹ Pozri Eurostat (marec 2016), *Statistics Explained: Entrepreneurship – Statistical indicators (Vysvetlenie štatistik: podnikanie – štatistické ukazovatele)*: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Entrepreneurship_-_statistical_indicators#Small.2C_medium_and_large_enterprises.

¹² Produktivita v spoločnostiach s viac než 1 000 zamestnancami je oveľa vyššia než v iných spoločnostiach. Dánsky obchodný úrad.

Identifikovanie spôsobov na podporu začínajúcich podnikov pri ich rozširovaní by navyše mohlo pomôcť aj tradičným podnikom prostredníctvom podpory ich činnosti a rastu na jednotnom trhu.

Výsledky verejnej konzultácie Komisie na začiatku roka 2016 tento obraz potvrdili. Kľúčové zistenia¹³:

- začínajúce podniky, ktoré sa snažia o rozšírenie, sa stále stretávajú s **priveľkým množstvom regulačných a administratívnych prekážok**, a to najmä v cezhraničných situáciách,
- začínajúce aj rozširujúce sa podniky **majú príliš málo príležitostí** nájsť potenciálnych partnerov v oblasti financií, obchodu a miestnej samosprávy a spolupracovať s nimi,
- jednou z najväčších prekážok v rozširovaní je **prístup k financovaniu**.

V skratke možno konštatovať, že ešte stále veľmi roztrieštený jednotný trh¹⁴ môže obmedzovať potenciál rastu najmä začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov. Zdá sa, že regulačné a administratívne prekážky im často berú motiváciu inovovať, zhodnocovať svoj nehmotný majetok a rozširovať sa na úrovni celej EÚ. Spoločnosti sa môžu rozhodnúť podnikáť v jurisdikciách mimo EÚ s väčším potenciálom rastu, čo môže viesť k strate pracovných miest v EÚ.

Európske orgány verejnej moci, začínajúce podniky a ich obchodní partneri sa spoločne musia snažiť, aby sa cenné úsilie začínajúcich podnikov nepremrhalo. Na to je potrebné partnerstvo s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, a najmä so samotnými začínajúcimi podnikmi. V rámci toho musia orgány presadzovať podmienky, ktoré začínajúcim podnikom umožnia rozširovať sa. Tieto začínajúce podniky môžu na oplátku vytvárať pracovné miesta, súťažiť na trhu a správať sa spoločensky zodpovedne. Nedávny Manifest rozširujúcej sa Európy¹⁵ ukazuje, že začínajúce podniky sú pripravené zapojiť sa. Komisia víta túto iniciatívu aktérov z tejto oblasti a jej odporúčania poskytlí informácie pre vlastné úvahy Komisie o týchto otázkach.

Táto iniciatíva sa zameriava na tri problémy: **prekážky, nedostatok partnerov a príležitostí, a ťažkosti s financovaním**. Je založená na:

- **koordinovanom prístupe** vo všetkých politikách EÚ, ktorý vychádza z opatrení, ktoré už sú zavedené alebo sa vytvárajú, a to vrátane sektorových prístupov, napríklad v kozmickom sektore,
- obmedzenom a cieleňom súbore **praktických opatrení**, a predovšetkým na
- **partnerstve**.

2. Odstraňovanie prekážok

Mnohé inovačné mladé firmy sa obávajú, že ak príliš narastú, budú potrestané zaťažujúcejšími pravidlami, a to aj bez cezhraničnej expanzie. Mnohé prebiehajúce iniciatívy zamerané na znižovanie prekážok brániacich cezhraničným činnostiam sa neobmedzujú len na začínajúce podniky, no môžu mať na ne mimoriadne pozitívny vplyv, napríklad práca na kolaboratívnom hospodárstve¹⁶, prebiehajúce iniciatívy na ďalšie zlepšenie poskytovania služieb na jednotnom trhu a v rámci elektronickej verejnej správy alebo priority štandardizácie IKT¹⁷.

Identifikovanie a dodržiavanie **regulačných a administratívnych predpisov a formálnych náležitostí** môže byť v prvom rade časovo náročné, lebo **informácie** o vnútroštátnych predpisoch a predpisoch EÚ sú často rozptýlené a ťažko pochopiteľné. Pochopenie všetkých požiadaviek daňového práva, práva obchodných spoločností, pracovného práva a iných požiadaviek je skutočnou výzvou najmä pre začínajúce podniky s obmedzenými zdrojmi či odbornými poznatkami. Z konzultácií vyplynulo, že aj keď začínajúce podniky pochopia a dodržiavajú všetky príslušné

¹³ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8723&lang=sk

¹⁴ Vrátane digitálneho jednotného trhu.

¹⁵ Scale Up Europe: A Manifesto for change and empowerment in the digital age (Rozširujúca sa Európa: manifest za zmenu a posilňovanie postavenia v digitálnom veku), 2016.

¹⁶ http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy/collaborative-economy_sk

¹⁷ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8852&lang=sk

požiadavky, považujú ich za príliš zaťažujúce. Takmer 40 % respondentov považovalo rozširovanie za náročnejšie, než očakávali.

Začínajúce podniky, najmä tie digitálne, považujú za náročné aj najímanie zamestnancov žijúcich v iných krajinách EÚ (z dôvodu nesúrodých daňových a zamestnaneckých predpisov). Založenie dcérskej spoločnosti je často príliš zložitá a nevyhovuje ich potrebám (napríklad zamestnanie len jednej osoby).

Orgány verejnej moci na všetkých úrovniach – miestnej, regionálnej, celoštátnej a európskej – sa preto musia snažiť odstraňovať zbytočné prekážky a komplikácie, ako aj pomáhať podnikom prekonávať prekážky, ktorým sa nedá vyhnúť.

Komisia už začala konať a oznámila ďalšie opatrenia vo viacerých z týchto oblastí¹⁸. V roku 2017 má Komisia v úmysle predložiť iniciatívy na vytvorenie jednotnej digitálnej brány, ktorá poskytne jednoduchý online prístup k informáciám o jednotnom trhu, elektronickým postupom, pomoci, poradenstvu a službám na riešenie problémov pre občanov a podniky, ako aj možnosti vykonať cezhraničné postupy online¹⁹.

Vnútroštátne orgány z expertnej skupiny členských štátov skúmajú celkový regulačný rámec pre začínajúce podniky, pričom využívajú nástroj na podporu politiky iniciatívy Horizont 2020, ktorý jednotlivým členským štátom umožňuje požiadať o odporúčania na zlepšenie podnikateľského rámca pre takéto firmy. Aby mali Komisia a členské štáty k dispozícii podrobné informácie a podklady o začínajúcich a rozširujúcich sa podnikoch, v rámci oživeného **Európskeho strediska pre klastre a priemyselné zmeny**²⁰ bude Komisia po prvýkrát systematicky zhromažďovať informácie o začínajúcich a rozširujúcich sa podnikoch, vykonávať podrobné analýzy a poskytovať spätnú väzbu a podklady členským štátom s cieľom pomôcť im zlepšiť tvorbu politik a zjednodušiť nástroje vykonávania.

Po druhé, začínajúcim podnikom robia veľké problémy **dane a nutnosť dodržiavať 28 rôznych daňových režimov**: 58 % respondentov v rámci konzultácie Komisie uviedlo vysoké náklady na dodržiavanie daňových predpisov. Malé a stredné podniky (MSP) vynaložia približne 30 % výdavkov súvisiacich s daňami na náklady na dodržiavanie právnych predpisov, pričom ak sa rozširujú za hranice, je to ešte viac²¹. Riešenie tohto problému by bolo hmatateľným prínosom a mohlo by začínajúcim podnikom pomôcť rásť.

Ako Komisia uvádza vo svojom akčnom pláne prijatom 6. apríla 2016, plánuje zmodernizovať a zjednodušiť systém dane z pridanej hodnoty (DPH) pre cezhraničný obchod v EÚ vytvorením jednotného priestoru v oblasti DPH²². V najbližších mesiacoch preto predloží komplexný balík opatrení na zjednodušenie a obmedzenie rozdrobenosti systému DPH v EÚ, a teda na vytvorenie priaznivého prostredia pre rast spoločností a cezhraničný obchod. V nasledujúcich týždňoch Komisia navrhne zjednodušenie minimálneho režimu jednotného kontaktného miesta (MOSS) a jeho rozšírenie na cezhraničné dodávky tovaru a iných služieb, ktoré podniky poskytujú zákazníkom. V roku 2017 predloží cielený balík na zjednodušenie DPH pre MSP vrátane začínajúcich podnikov. Navrhne aj konečnú verziu režimu DPH pre cezhraničný obchod v rámci EÚ, čím sa ešte viac zníži zaťaženie začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov.

¹⁸ Európska komisia nepretržite spravuje korpus európskych právnych predpisov prostredníctvom Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT), ktorý má zabezpečiť, aby právne predpisy EÚ vždy zodpovedali účelu a prinášali výsledky plánované politickými činiteľmi čo najefektívnejším a najúčinnjším spôsobom. Zameriava sa na odstránenie byrokracie a zníženie nákladov bez toho, aby boli ohrozené ciele politik a vysoké štandardy EÚ.

¹⁹ Online registrácia spoločností sa bude riešiť ako súčasť plánovaného návrhu Komisie na uľahčenie využívania digitálnych technológií počas celého životného cyklu spoločnosti – pozri oznámenie Komisie „Zlepšovanie jednotného trhu: viac príležitostí pre ľudí a podniky“ [COM(2015) 550, s. 5]; oznámenie Komisie „Akčný plán EÚ pre elektronickú verejnú správu na roky 2016 – 2020“ [COM(2016) 179, s. 8]; pracovný program Komisie na rok 2017 [COM(2016) 710, s. 8].

²⁰ Toto stredisko bude konzultovať s platformami ako Európska sieť začínajúcich podnikov a Globálna podnikateľská sieť.

²¹ Pozri oznámenie Komisie: Vybudovanie spravodlivého, konkurencieschopného a stabilného systému dane z príjmov právnických osôb pre EÚ.

²² https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_148_sk.pdf

Nedávno prijaté návrhy na opätovné zavedenie spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb (CCCTB) navyše obsahujú stimuly, ktoré podnikom umožnia rásť a rozširovať sa cez hranice na jednotnom trhu. Osobitne pre inovačné začínajúce a rozširujúce sa podniky, ktoré sa rozhodnú pre systém CCCTB, obsahuje super-odpočet na výskum a vývoj a príspevok, ktorý zabezpečí rovnaké daňové zaobchádzanie s kapitálovým a dlhovým financovaním²³.

Po tretie, riskujúci poctiví podnikatelia sú príliš často vystavení neefektívnym a prehnane dlhým **konkurzným konaniam**. Životaschopné spoločnosti navyše nemajú možnosť reštrukturalizovať. Okrem toho sa zdá, že poctiví nadmerne zadlžení podnikatelia len veľmi zriedka dostanú „druhú šancu“, hoci zlyhanie je často súčasťou cesty úspešného podnikateľa. Strach zo zlyhania a z trestu zaň môže odrádzať od investovania do rozširovania.

Pokiaľ ide o **právo obchodných spoločností a konkurzné právo**, Komisia teraz prijala legislatívny nástroj, ktorý i) zabezpečí mechanizmus včasného varovania a dostupnosť rámcov reštrukturalizácie v členských štátoch na obnovu životaschopnosti a predchádzanie platobnej neschopnosti, a to najmä pre MSP, ii) vytvorí režim druhej šance pre jednotlivých poctivých nadmerne zadlžených podnikateľov prostredníctvom ich oddĺženia a iii) zefektívni postupy pri reštrukturalizácii, platobnej neschopnosti a oddĺžovaní. Komisia má zároveň v úmysle prezentovať v roku 2017 iniciatívu v oblasti práva obchodných spoločností, ktorej cieľom bude uľahčiť využívanie digitálnych technológií v celom životnom cykle spoločnosti, najmä v súvislosti s ich registráciou a predkladaním firemnej dokumentácie a informácií, ako aj pri cezhraničných koncentráciách a rozdeleniach vrátane aktualizácie pravidiel cezhraničných koncentrácií, pričom sa doplnia o pravidlá o cezhraničnom rozdeľovaní podnikov. Ako bolo oznámené v rámci digitálneho jednotného trhu a v akčnom pláne pre elektronickú verejnú správu, v roku 2016 sa začne rozsiahly pilotný projekt na cezhraničné zavedenie zásady „stačí len raz“ vo vzťahu medzi podnikmi a verejnou správou²⁴.

Po štvrté, pokiaľ ide o **pracovné právo**, Komisia bude začínajúcim podnikom naďalej uľahčovať dodržiavanie a rešpektovanie práv pracovníkov, a to aj v súvislosti s dodržiavaním pravidiel EÚ týkajúcich sa pracovného času a zdravia a bezpečnosti.

Európska únia bude navyše aj naďalej využívať **obchodnú** politiku na vytváranie príležitostí pre začínajúce a rozširujúce sa podniky na zahraničných trhoch, najmä prostredníctvom obchodných dohôd a vhodných opatrení na zabezpečenie predvídateľných a jasných obchodných pravidiel.

Ďalšie opatrenia:

- Komisia bude spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou a Európskym parlamentom s cieľom zabezpečiť včasné prijatie a vykonanie návrhu týkajúceho sa **preventívnych rámcov reštrukturalizácie, druhej šance pre poctivých podnikateľov a zefektívnenia postupov pri reštrukturalizácii, platobnej neschopnosti a oddĺžovaní**.
- Komisia rozšíri pripravované usmernenie o najlepších postupoch v daňových režimoch členských štátov v súvislosti s rizikovým kapitálom.
- S cieľom pomôcť začínajúcim a rozvíjajúcim sa podnikom orientovať sa v často rozptýlených zdrojoch informácií **rozšíri sieť Enterprise Europe Network (EEN) svoje poradenské služby**, pričom špecializovaní poradcovia pri rozširovaní podnikov budú podnikom poskytovať poradenstvo v súvislosti s príslušnými vnútroštátnymi a európskymi predpismi, príležitosťami na financovanie, nadväzovaním partnerstiev a prístupom k cezhraničnému verejnému

²³ Systém CCCTB by mohol podporiť začínajúce a rozširujúce sa podniky, aby investovali a expandovali na jednotnom trhu. Bude odmeňovať ich činnosti zamerané na rast, napríklad investície do výskumu a vývoja a kapitálové financovanie. Začínajúce spoločnosti si budú môcť uplatniť vyšší odpočet na investície do výskumu a vývoja, čím sa podporia malé a inovačné podniky. Systém CCCTB odstráni problém zvýhodňovania dlhového financovania pred kapitálovým, čo pomôže inovačným podnikom financovaným z vlastného kapitálu, a najmä začínajúcim podnikom.

²⁴ Pozri akčný plán pre elektronickú verejnú správu na roky 2016 – 2020, COM(2016) 179 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52016DC0179>.

obstarávaní, komunikáciou s iniciatívou Startup Europe a prístupom MSP k centráram digitálnych inovácií a pilotným výrobným linkám pre MSP v rámci programu Horizont 2020.

- V roku 2017 Komisia v rámci skupiny na vysokej úrovni Rady pre konkurencieschopnosť podporí **rozsiahle, komplexné a podrobné partnerské preskúmanie** predpisov a postupov všetkých členských štátov týkajúcich sa začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov.

3. Vytváranie nových príležitostí

EÚ a členské štáty by mohli začínajúcim podnikom ešte viac zjednodušiť život tým, že by ich podporili v týchto oblastiach:

- spojenie s tými **správnymi partnermi** (napr. investormi, obchodnými partnermi, univerzitami, výskumnými centrami),
- prístup k obchodným príležitostiam (najmä k **verejným zákazkám**),
- nábor zamestnancov s **vhodnými zručnosťami**, a to aj z krajín mimo EÚ.

3.1 Partneri, klastre a ekosystémy

Komisia a členské štáty EÚ v posledných rokoch podporovali vytvorenie „**spoločenstiev**“, ktorých cieľom má byť pomôcť začínajúcim podnikom nadviazať kontakty s potenciálnymi partnermi (napr. s investormi, obchodnými partnermi, univerzitami, výskumnými centrami) prostredníctvom akcií, platforiem, obchodných klastrov, vytvárania sietí a podporných miestnych/regionálnych „ekosystémov“²⁵.

Na úrovni EÚ vznikla iniciatíva *Startup Europe*, ktorá sa stala uznávanou značkou, pokiaľ ide o vytváranie väzieb medzi ekosystémami²⁶, so zameraním na prepájanie ľudí a miestnych ekosystémov, medzinárodný dosah a poskytovanie informácií prostredníctvom jednotného kontaktného miesta pre začínajúce podniky. Hoci sa dosiahol určitý pokrok, činnosti sa ešte viac posilnia, najmä pokiaľ ide o vyhľadávanie partnerov medzi investormi, spoločnosťami a podnikateľmi, ako aj o vytváranie sietí regionálnych politických činiteľov.

Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) navyše založil niekoľko znalostných a inovačných spoločností v tematických oblastiach IKT, energetiky, zmeny klímy, zdravia a surovín s 25 % financovaním z verejných zdrojov, pričom zvyšok pochádza zo súkromných investícií. EIT pomáha mnohými spôsobmi: podnikateľské zručnosti, mentorstvo a akcelerátory začínajúcich podnikov.

EÚ vytvorila aj tematické platformy inteligentnej špecializácie²⁷, ktoré prepájajú regióny a podniky a podporujú investície z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) do rozširujúcich sa podnikov prostredníctvom regionálnych sietí a európskych strategických partnerstiev pre klastre. Okrem cielej podpory, ktorú dostanú rozširujúce sa podniky²⁸, budú tieto projekty pomáhať aj pri vytváraní príležitostí pre ne. Komisia bude nabádať členské štáty, aby sa zapojili do týchto tematických platforiem inteligentnej špecializácie a aby využívali nástroj politickej podpory programu Horizont 2020.

Napriek týmto iniciatívam však verejná konzultácia ukázala, že pre začínajúce a rozširujúce sa podniky by bola prínosná **koordinovanejšia pomoc**:

- **kritické množstvo** účinne prepojených klastrov a ekosystémov na úrovni EÚ,
- lepšie využívanie **akcelerátorov** a **inkubátorov**,

²⁵ „Ekosystémový prístup k podnikaniu“ je dôvodom, prečo majú niektoré mestá/regióny oveľa viac začínajúcich a rozvíjajúcich sa podnikov než iné, a to aj napriek rovnakému regulačnému rámcu. Ekosystémy orientujú zdroje smerom k najproduktívnejšiemu využitiu. Umožňujú navrhovať celostné politiky, ktoré nemožno dosiahnuť tradičnými prístupmi.

²⁶ Napríklad samit iniciatívy Startup Europe, zhromaždenie akcelerátorov v rámci iniciatívy Startup Europe, sieť univerzít v rámci iniciatívy Startup Europe, zvyšovanie informovanosti o dostupných príležitostiach na financovanie a vytváranie sietí, prepájanie veľkých spoločností a začínajúcich podnikov (partnerstvo iniciatívy Startup Europe) a oslava podnikania.

²⁷ Zatiaľ v oblasti modernizácie priemyslu, agropotravinárskeho priemyslu a energetiky.

²⁸ Napríklad v súvislosti s premenou regiónov a miest na „odrazové mostíky“ digitálnej transformácie a modernizácie priemyslu.

- **platforma na prepojenie** začínajúcich podnikov s potenciálnymi partnermi na úrovni EÚ (popri existujúcich verejných a súkromných platformách).

Ďalšie opatrenia:

- *Komisia v roku 2017 posilní iniciatívu Startup Europe, ktorá získa širšie zameranie než len na začínajúce podniky v oblasti IKT a webu. Komisia bude koordinovať úsilie EÚ s cieľom prepojiť klastre a ekosystémy v celej Európe a vnieť medzi jednotlivé iniciatívy EÚ viac koherentnosti, najmä prepojením celoštátnych a regionálnych ministerstiev, inovačných agentúr a iných zainteresovaných strán a ekosystémov.*
- *S cieľom spojiť začínajúce podniky s obchodnými partnermi začne Komisia v roku 2017 realizovať niekoľko pilotných opatrení v oblasti vyhľadávania partnerov, prepájania začínajúcich podnikov, stredne veľkých a väčších podnikov a rozšíri program Erasmus pre mladých podnikateľov na inkubátory a podnikateľov na medzinárodných trhoch.*

3.2 Príležitosti v oblasti verejného obstarávania

Verejné zákazky môžu podporiť činnosti rozširovania, MSP sú však stále nedostatočne zastúpené²⁹ najmä pri takzvaných „nadprahových“ zákazkách³⁰.

Verejné obstarávanie, čo je trh v hodnote 2 biliónov EUR, predstavuje veľký potenciál rastu pre začínajúce a rozširujúce sa podniky. V súčasnosti sa tento potenciál ešte dostatočne nevyužíva. V porovnaní so svojím významom v hospodárstve nezískavajú začínajúce a rozširujúce sa podniky primeraný podiel verejných zákaziek³¹. Na zlepšenie zapojenia inovačných začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov je nutné zlepšiť podporu verejných obstarávateľov pri využívaní príležitostí na trhu a zmodernizovať nástroje verejného obstarávania. Účinnými spôsobmi, ktoré by začínajúce a rozširujúce sa podniky mohli využiť pri ponúkaní svojich inovačných výrobkov verejným obstarávateľom, môžu byť najmä predbežné trhové konzultácie a inovatívne partnerstvá. Začínajúce a rozširujúce sa podniky tak ľahšie dosiahnu úspech vo verejnom obstarávaní. V tomto ohľade je rozhodujúce zaviesť elektronické obstarávanie.

Dobre navrhnuté verejné obstarávanie inovácií už prispieva k tomu, aby sa neoverené nápady dostali na trh, a vytvorili sa tak cezhraničné možnosti rastu.

Pri prvých činnostiach RP7 v oblasti inovačného obstarávania MSP získali 2,5-krát viac zákaziek než v štandardnom obstarávaní (73 % oproti 29 %) a 15-krát viac zákaziek bolo udelených cezhranične v porovnaní s priemerom vo verejnom obstarávaní v Európe (29 % oproti 2 %) ³².

V roku 2014 EÚ prijala nový rámec verejného obstarávania, v ktorom poskytla začínajúcim podnikom príležitosti na prístup k verejnému obstarávaniu. Zdá sa však, že celoštátni ani regionálni a miestni verejní obstarávatelia zatiaľ nie sú o týchto možnostiach dostatočne informovaní.

Ďalšie opatrenia:

- *Komisia v roku 2017 zavedie tieto opatrenia týkajúce sa verejného obstarávania v EÚ: i) vytvorenie pozície sprostredkovateľov v oblasti inovácií, ktorí budú vytvárať siete obstarávateľov zaujímavých sa o verejné obstarávanie inovácií, prepájať ich s inovačnými podnikmi a pomáhať podnikom dostať sa k rizikómu financovaniu³³; ii) nábádanie všetkých*

²⁹ Prieskum Flash Eurobarometer 417 o prekážkach v oblasti verejného obstarávania, ktorým čelia malé spoločnosti.

³⁰ Zákazky s hodnotou na úrovni prahových hodnôt stanovených v právnych predpisoch EÚ alebo vyššou.

³¹ Osobitne to platí pre verejné zákazky s hodnotou na úrovni prahových hodnôt stanovených v právnych predpisoch EÚ alebo vyššou.

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/updated-results-ongoing-pre-commercial-procurements-pcp-projects>

³³ Títo sprostredkovatelia by identifikovali a zhromažďovali potreby verejných obstarávateľov, identifikovali potenciálnych dodávateľov, vyberali nápady a financovali najperspektívnejšie spomedzi nich v jednotlivých odvetviach.

členských štátov, aby stanovili ambiciózne ciele v oblasti nakupovania inovácií; iii) poskytovanie usmernení o inovatívnom verejnom obstarávaní³⁴ na základe partnerstva v oblasti inovácií.

3.3 Zručnosti

Rastúce spoločnosti musia prijímať zamestnancov s tými správnymi **zručnosťami**, najmä **technickými, finančnými a digitálnymi** zručnosťami. Pri rozširovaní podniku je veľmi dôležité aj podnikateľské zmýšľanie, **riadiace a vodcovské** zručnosti.

Na základe „**nového programu v oblasti zručností pre Európu**“ (jún 2016) Komisia pracuje na zvýšení **kvality zručností** a ich **významu pre trh práce**.

Týmito témami sa budú zaoberať tri iniciatívy:

- pripravovaná „**koalícia pre digitálne zručnosti a pracovné miesta**“ – podporí spoluprácu medzi inštitúciami v oblasti vzdelávania, zamestnanosti a priemyslu,
- „**konceptia sektorovej spolupráce v oblasti zručností**“ – zlepši informovanosť v oblasti zručností, bude sa zaoberať nedostatkovými zručnosťami.
- pripravovaný „**nástroj na báze veľkých dát**“ súvisiaci s informovanosťou pre oblasť zručností a prognózami zručností v rámci Panorámy zručností.

Komisia takisto vytvorila dva rámce na zlepšenie vyučovania a posudzovania zručností:

- európsky podnikateľský rámec (EntrComp),
- rámec digitálnych kompetencií (DigComp).

Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi na podpore týchto rámcov na vnútroštátnej úrovni. Inštitút EIT zároveň zintenzívni svoju činnosť v oblasti odbornej prípravy študentov magisterského štúdia s kombinovanými technickými a podnikateľskými zručnosťami.

Komisia takisto podporuje odbornosť v oblasti IKT – európsky rámec elektronických kompetencií³⁵ pre odborníkov v oblasti IKT je v súčasnosti už štandardom. A napokon ďalším dôležitým faktorom úspechu je schopnosť prilákať najnadanejších ľudí, a to aj z krajín mimo EÚ. V júni 2016 Komisia navrhla reformu **modrej karty EÚ**, aby dokázala lepšie prilákať vysokokvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín³⁶. Keďže aj nadaní ľudia zo zahraničia môžu významne prispieť k zakladaniu nových podnikov, EÚ musí urobiť viac na ich prilákanie a podporu.

Ďalšie opatrenia:

- *V roku 2017 Komisia nadviaže na nový program v oblasti zručností a rozšíri činnosť inštitútu EIT s cieľom podporiť podnikateľské, riadiace a inovačné zručnosti.*
- *Komisia bude podporovať členské štáty, aby viac využívali znalostné aliancie programu Erasmus+ a nástroj na sebahodnotenie HEInnovate.*

3.4 Posilnenie inovačných príležitostí pre začínajúce a rozširujúce sa podniky v EÚ

Komisia poskytuje MSP zvýšenú podporu prostredníctvom rámcového programu pre výskum a inováciu Horizont 2020, a to buď ako partnerom v projektoch spolupráce s výskumnými organizáciami a inými firmami, alebo ako samostatným príjemcom. Podporu inovácií zvýšila aj

³⁴ Na základe aktualizovaných smerníc o verejnom obstarávaní.

³⁵ <http://www.ecompetences.eu/>.

³⁶ V roku 2016 bola prijatá aj reforma imigračných pravidiel pre študentov a výskumníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorá im dáva právo zostať v EÚ minimálne 9 mesiacov po skončení štúdia alebo dokončení výskumu a hľadať si zamestnanie alebo založiť podnik [smernica (EÚ) 2016/801].

prostredníctvom väčšieho počtu demonštračných projektov, uľahčenia prístupu k experimentálnym a skúšobným zariadeniam, opatrení zameraných na inovatívne verejné obstarávanie a posilnenia finančných nástrojov. Účasť MSP sa v dôsledku toho zvýšila a v súčasnosti presahuje cieľovú úroveň 20 %.

Z nového nástroja pre MSP sa už podporili inovačné projekty v 1 924³⁷ MSP. Dôkazy a názory zainteresovaných strán³⁸ však poukazujú na to, že program Horizont 2020 je lepší na podporu existujúcich technológií a spoločností ako začínajúcich podnikov, ktoré prinášajú inovácie na nové trhy alebo pôsobia v oblastiach, kde sa prelínajú digitálne a fyzické technológie. Súčasná podpora sa vníma ako príliš zložitá, nepružná a pomalá na ich potreby.

Komisia má preto v úmysle vykonať zmeny v iniciatíve Horizont 2020 na obdobie rokov 2018 – 2020. Tie zahŕňajú:

- úplné prijatie **prístupu „zdola nahor“** – aby inovačné projekty, v ktorých sa prelínajú odvetvia/technológie, mali nárok na podporu,
- uľahčenie prístupu začínajúcich podnikov k **finančnej a technickej podpore**,
- zameranie sa na vytváranie prelomových inovácií s **potenciálom rozšírenia podniku**, ktoré vytvárajú nové trhy.

Na tomto základe a na základe výsledkov hodnotenia programu Horizont 2020 v polovici trvania Európska komisia zväzi vytvorenie **Európskej rady pre inováciu**³⁹, ktorá sa bude starať o to, aby budúce programy prispievali k vytváraniu prelomových inovácií, ktoré dokážu upútať a vytvoriť nové trhy.

Iniciatíva **Inovačný radar** sa venuje osobitným potrebám MSP, ako je otvorený a ľahký prístup k experimentálnym a skúšobným zariadeniam, a v spolupráci s regiónmi prostredníctvom inovačných centier zjednodušuje včasné zaznamenávanie inovácií financovaných z programu Horizont 2020 s trhovým potenciálom, ako aj tímov, ktoré za nimi stoja (napríklad MSP, začínajúce podniky, spin-off podniky, univerzity).

Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) vytvoril celoeurópske akcelerátory pre inovačné spoločnosti. Inštitút EIT bude navyše skúmať možnosť vytvorenia systémov na priame investovanie do rozširovania existujúcich inovačných spoločností prilákaním ďalších investícií z verejných a súkromných zdrojov a existujúcich nástrojov.

Pre začínajúce a rozširujúce sa podniky (a MSP vo všeobecnosti), ktoré si chcú zabezpečiť a zhodnotiť **práva duševného vlastníctva**, je tento proces príliš náročný vzhľadom na nedostatok presných informácií a odborných poznatkov o tom, ako práva duševného vlastníctva strategicky využívať ako investičné nástroje a nástroje rastu, pomerne vysoké systémové náklady, ťažkosti s ohodnocovaním práv duševného vlastníctva⁴⁰ a vysoké náklady na presadzovanie.

Len 9 % európskych malých spoločností využíva registrované duševné vlastníctvo a ešte menej z nich využíva práva uplatniteľné v celej EÚ (3 % si zapíšu ochrannú známku EÚ)⁴¹. To im často bráni plne využiť veľké potenciálne výhody ich inovačného úsilia. MSP, ktoré aktívne využívajú duševné vlastníctvo, dosahujú v porovnaní s ostatnými MSP o 32 % vyššie príjmy na jedného zamestnanca, čo im umožňuje ponúknuť atraktívnejšie mzdy a rýchlejšie zvyšovať počet zamestnancov. Duševné vlastníctvo je preto kľúčovým aspektom procesu rozširovania malých inovačných firiem.

A napokon inovátori, a najmä začínajúce podniky, často čelia regulačným prekážkam alebo neistote pri uvádzaní svojich inovácií na trh. Vo svojom programe lepšej právnej regulácie Komisia

³⁷ Na základe partnerstiev v oblasti inovácií a s ohľadom na sociálne a ekologické aspekty.

³⁸ https://ec.europa.eu/research/eic/pdf/eic_call_for_ideas-overview.pdf#view=fit&pagemode=none.

³⁹ Pracovný názov.

⁴⁰ Správa o prístupe k financiam pre kultúrne a kreatívne sektory (Európska komisia, 2015).

⁴¹ Intellectual property rights and firm performance in Europe: an economic analysis (Práva duševného vlastníctva a výkonnosť firiem v Európe: ekonomická analýza) (EUIPO, 2015).

zohľadňuje možný vplyv aktuálnych a nových právnych predpisov na inováciu⁴² v súlade so zásadou inovácie⁴³, ako to vyžaduje Rada.

Ďalšie opatrenia:

- *V záujme zlepšenia podpory inovácie má Komisia v úmysle uskutočniť zmeny v zostávajúcom období programu Horizont 2020 s cieľom poskytovať podporu zdola nahor zameranú na prelomové inovačné projekty s potenciálom rozširovania a zväzi posilnenie tohto prístupu v budúcnosti prostredníctvom Európskej rady pre inováciu⁴⁴.*
- *Komisia bude prostredníctvom Inovačného radaru prepájať potenciálnych obchodných partnerov a investorov s inovátormi financovanými z programu Horizont 2020, aby tak podporila ich rozširovanie.*
- *Komisia vykoná hodnotenie systému dohôd o inováciách, ktorý umožňuje inovátorom v spolupráci s orgánmi verejnej moci a ďalšími zainteresovanými stranami hľadať spôsoby odstraňovania vnímaných regulačných prekážok, a ak bude úspešný, rozšíri ho aj na ďalšie relevantné oblasti. V tejto súvislosti Komisia preskúma aj možnosti rámca, ktorý by vytvoril priestor pre tzv. regulačné pieskoviská.*
- *V rokoch 2017 – 2018 má Komisia v úmysle prijať súbor opatrení na podporu využívania práv duševného vlastníctva zo strany MSP⁴⁵, a to i) skvalitnením poskytovania informácií o existujúcich systémoch podpory duševného vlastníctva pre MSP; ii) vytvorením mediačnej a arbitrážnej siete EÚ v oblasti duševného vlastníctva pre MSP; iii) podporou vytvárania systémov poistenia proti súdnym sporom a krádeži duševného vlastníctva na európskej úrovni; iv) zlepšením koordinácie systémov finančnej podpory duševného vlastníctva, podľa možnosti aj formou usmernenia pre členské štáty⁴⁶.*

3.5 Sociálne hospodárstvo a sociálne podniky

Na celom svete sa zvyšuje záujem o sociálnu inováciu ako cestu k udržateľnému rastu, napríklad o spravodlivý obchod, diaľkové vzdelávanie, mobilný prevod peňazí, začlenenie migrantov a bývanie s nulovými emisiami oxidu uhličitého.

Sociálne začínajúce podniky⁴⁷ preto majú vysoký inovačný potenciál a pozitívny vplyv na hospodárstvo a spoločnosť vo všeobecnosti⁴⁸. Ich obchodný model – kombinácia hospodárskej efektívnosti s cieľmi orientovanými na spoločnosť⁴⁹ – sa ukázal ako veľmi odolný⁵⁰.

Tieto začínajúce podniky majú dobré vyhliadky vzhľadom na zvyšujúci sa dopyt po sociálnej inovácii a rozvoj nových technológií a platforiem spolupráce. Okrem toho mnohé majú potenciál rozšírenia osvedčených obchodných modelov, čo by sa mohlo reprodukovať v iných oblastiach. Tieto spoločnosti však ešte stále ťažko získavajú financovanie a podporu, a to najmä v dôsledku týchto faktorov:

- nedostatočné uznanie a pochopenie ich ekonomického potenciálu;
- nedostatočné využívanie moderných technológií.

⁴² V rámci nadchádzajúceho preskúmania nástroja pre výskum a inovácie podľa usmernení o posudzovaní vplyvu.

⁴³ https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/strategic_note_issue_14.pdf

⁴⁴ Pracovný názov.

⁴⁵ Ďalšie podrobnosti o týchto opatreniach sú uvedené v priloženom pracovnom dokumente útvarov Komisie. Tieto opatrenia sa vypracujú v úzkej spolupráci s úradom EUIPO (Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo).

⁴⁶ SWD(2016) 373 z 22.11.2016, „Putting intellectual property at the service of SMEs to foster innovation and growth“ (Využívanie duševného vlastníctva v prospech MSP v záujme podpory inovácie a rastu).

⁴⁷ Sociálny začínajúci podnik je začínajúci podnik, ktorý má nejaký vplyv na spoločnosť.

⁴⁸ http://eureka.sbs.ox.ac.uk/761/1/Social_Innovation.pdf, Oxford Saïd Business School, Social Innovation (Sociálna inovácia).

⁴⁹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:SK:PDF..>

⁵⁰ http://europa.eu/rapid/press-release_CES-12-60_en.htm?locale=en

V snahe posilniť poskytovanie úverov sociálnym podnikom Komisia navyše v spolupráci s Európskym investičným fondom uviedla nové finančné nástroje, ako aj nové kapitálové nástroje s vplyvom na spoločnosť v rámci Európskeho fondu pre strategické investície.

Ďalšie opatrenia:

- *Komisia bude nabádať sociálne začínajúce podniky, aby sa **rozširovali**, a to aj opatreniami zameranými na lepší prístup k financovaniu, lepší prístup na trhy a posilnenie regulačných rámcov prostredníctvom poradenstva členským štátom v oblasti tvorby politik, pričom bude vychádzať z Iniciatívy pre sociálne podnikanie.*
- *Komisia takisto preskúma možné opatrenia na podporu využívania nových technológií, nových obchodných modelov⁵¹ a na podporu financovania sociálneho hospodárstva a sociálnych podnikov s vplyvom prostredníctvom rozvoje/susedskej politiky EÚ a na medzinárodných fórach (napríklad platforma pre inkluzívne podnikanie skupiny G20)⁵².*

4. Prístup k financovaniu

Odstraňovanie a zjednodušenie regulácie a viac príležitostí na vyhľadávanie partnerov, získanie verejných zákaziek a efektívne prijímanie pracovníkov pomôžu začínajúcim podnikom rozširovať sa a vytvárať udržateľné pracovné miesta. **Prístup k financovaniu** je hlavnou prekážkou, ktorú treba odstrániť.

Hoci problémy, ktorým firmy z EÚ čelia v počiatočnej fáze, nie sú väčšie ako v USA, akademické dôkazy a verejné konzultácie potvrdzujú, že existujú významné rozdiely vo fáze rozširovania. Čiastočne to je z dôvodu množstva finančných prostriedkov, ktoré sú k dispozícii na investovanie rizikového kapitálu: odhaduje sa, že v roku 2014 bolo v EÚ k dispozícii len približne 5 miliárd EUR, kým v USA viac než 26 miliárd EUR⁵³.

Európske fondy rizikového kapitálu sú navyše v priemere menšie⁵⁴ a nedokážu spoločnostiam dostatočne pomôcť rásť zo začínajúcich podnikov cez stredne veľké podniky až na globálnych hráčov. V rokoch 2007 – 2012 bola priemerná veľkosť európskych fondov rizikového kapitálu (pri konečnej uzávierke) 61 miliónov EUR, pričom 50 % z nich bolo menších než 27 miliónov EUR. Priemerný fond rizikového kapitálu v USA mal v roku 2014 veľkosť 135 miliónov USD⁵⁵. To predstavuje problém najmä pre rozširujúce sa podniky, lebo financovanie má tendenciu časom sa znižovať.

Pre investorov je rozhodujúca možnosť vybrať si z viacerých **stratégií ukončenia angažovanosti**. Musia vedieť, že budú schopní získať späť svoje investície, či už prostredníctvom počiatočnej verejnej ponuky, predaja časti majetku inej spoločnosti, predaja fondu rizikového kapitálu alebo fondu súkromného kapitálu zameranému na neskoršie fázy alebo spätného predaja zakladateľom spoločnosti. Súčasný nedostatok informácií o možnostiach financovania vedie k neistote a menším investíciám. Rovnako platí, že čím viac možností neskoršieho financovania je k dispozícii, tým väčšia je pravdepodobnosť investovania investorov v prvom a druhom kole.

Pokiaľ ide o prístup k **verejnemu financovaniu**, 85 % respondentov v rámci verejnej konzultácie vyzývalo na zvýšenie súdržnosti a transparentnosti iniciatív zameraných na financovanie a na dôkladnejšie zameranie sa na spoločnosti, ktoré by sa mohli stať lídrami budúcnosti.

Komisia sa týmito otázkami zaoberá vo viacerých politikách. V rámci preskúmania rozpočtu v polovici trvania navrhla zvýšiť rozpočet pre fond EFSI⁵⁶ a program COSME a zároveň posilniť

⁵¹ V roku 2017 Komisia zavedie platformu pre problémy sociálnej inovácie, ktorá bude podnecovať sociálne podniky, aby spoločne s inými druhmi podnikov pracovali na riešení spoločenských problémov. Uverejní aj výzvu týkajúcu sa analýzy a zhromaždenia najlepších postupov v oblasti lepšieho využívania digitálneho hospodárstva sociálnymi podnikmi.

⁵² <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

⁵³ Thomson ONE v BSG Perspectives „The State of European Venture Capital“ (Stav rizikového kapitálu v EÚ).

⁵⁴ Údaje o USA zo správy NVCA, údaje o EÚ zo správy EÚ.

⁵⁵ Štúdia „Assessing the Potential for EU Investment in Venture Capital and Other Risk Capital Fund of Funds“ (Posúdenie potenciálu investovania EÚ do fondu fondov rizikového kapitálu alebo iného podobného kapitálu).

⁵⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0581&from=SK>

existujúce finančné nástroje a mobilizovať dodatočné finančné prostriedky pre MSP vo fáze začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov.

Od roku 2010 sa v rámci programu Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI) a programu, ktorý mu predchádzal, sprístupnila 1 miliarda EUR vo forme mikroúverov na založenie alebo rozvoj malého podniku, čím sa poskytla podpora viac než 100 000 mikropodnikateľom v celej Európe.

Pomoc prinesie aj **únia kapitálových trhov**, ktorá začala fungovať v roku 2015. Komisia pokračuje v práci na komplexnom balíku opatrení na podporu financovania prostredníctvom rizikového kapitálu a iného podobného kapitálu v EÚ. V spojení so stratégiou jednotného trhu navrhuje vytvoriť celoeurópsky fond fondov rizikového kapitálu, ktorý by vyriešil problém malej veľkosti a roztrieštenosti európskych fondov rizikového kapitálu, prilákal by viac súkromného kapitálu späť do rizikového kapitálu, umožnil by dlhodobjšie financovanie väčšieho počtu MSP a viedol by k diverzifikácii financovania začínajúcich podnikov, inovačných a nekótovaných spoločností⁵⁷. Komisia navyše v júli 2016 prijala návrh na zmenu nariadení o európskych fondoch rizikového kapitálu (EuVECA), a ako už bolo uvedené, o európskom fonde sociálneho podnikania (EuSEF), a to s cieľom uľahčiť ďalšie cezhraničné financovanie MSP. Ako doplnenie celoeurópskeho fondu fondov rizikového kapitálu a fondu EFSI Komisia preskúma potenciálnu pridanú hodnotu dodatočných **stimulov pre rizikový kapitál**, napríklad prostredníctvom systémov, ktoré by súkromne vlastneným a riadeným investičným fondom umožnili využiť pri získavaní dlhového financovania na kapitálové a dlhové investície do začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov štátnu záruku.

Komisia bude zároveň naďalej monitorovať **daňové systémy/stimuly** pre investície do začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov a na základe úspešných prístupov uplatnených členskými štátmi a výsledkov prebiehajúcej štúdie o účinnosti daňových stimulov pre rizikový kapitál a podnikateľských anjelov z hľadiska prilákania trpezlivejšieho kapitálu bude uvažovať o ďalších spôsoboch podpory tvorby politik v členských štátoch.

V záujme posilnenia stratégií ukončenia angažovanosti skorých investorov v začínajúcich a rozširujúcich sa podnikoch a ako doplnenie nadchádzajúceho pilotného projektu celoeurópskej platformy na vyhľadávanie partnerov a iniciatív Startup Europe bude Komisia v rokoch 2017 – 2018 monitorovať vznik rastových trhov MSP, novej kategórie mnohostranných obchodných systémov, ktorá získa právnu formu smernicou o trhoch s finančnými nástrojmi II (MiFID II)⁵⁸. Tým sa uľahčí získavanie kapitálu pre stredné podniky, ako aj výmena najlepších postupov. Komisia identifikuje trhové a verejné iniciatívy, ktoré podporujú prijímanie akcií MSP na obchodovanie a hľadajú funkčné riešenia regulačných problémov a zlyhaní trhu.

Ďalšie opatrenia:

- *Komisia a Európsky investičný fond v roku 2017 vykonajú spolu s hlavnými súkromnými investormi **základné investície** do nového, nezávisle spravovaného **celoeurópskeho fondu fondov rizikového kapitálu** s cieľom zvýšiť fondy rizikového kapitálu v Európe a prekonať súčasnú roztrieštenosť. Základné investície EÚ v maximálnej výške 400 miliónov EUR budú mať hornú hranicu 25 % z celkového kapitálu vo fonde fondov, čím sa vytvorí potenciál pre minimálne 1,6 miliardy EUR ďalších investícií do rizikového kapitálu v Európe.*
- *V roku 2017 bude Komisia koordinovať celoeurópsku platformu, kde si členské štáty budú môcť vymieňať najlepšie postupy v oblasti kolektívneho financovania, a vyhodnotí nedostatky financovania prostredníctvom **alternatívnych zdrojov financovania**, aby zistila, či je potrebné ďalšie verejné financovanie alebo iné opatrenia.*

⁵⁷ V novembri 2016 bola uverejnená výzva na vyjadrenie záujmu na výber propagátorov celoeurópskeho fondu fondov.

⁵⁸ Smernica 2014/65/EÚ.

5. Záver

Napriek tomu, že v Európe je veľa mladých a inovačných podnikateľov, ešte stále plne nevyužíva potenciál svojich podnikateľských schopností a nadania.

Hoci na vnútroštátnej úrovni i úrovni EÚ sa prijímajú opatrenia na podporu zakladania nových podnikov, treba urobiť viac.

Založenie a rozširovanie spoločnosti v celej Európe je nutné zjednodušiť. Cieľom je, aby sa Európa stala prvou voľbou pre ambiciózných podnikateľov, ktorí chcú vytvárať a premeniť prelomové podnikateľské nápady na úspešné spoločnosti v dobre fungujúcich ekosystémoch. Títo podnikatelia budú na oplátku vytvárať nové pracovné miesta, podporovať sociálnu zodpovednosť a niektorí z nich sa stanú globálnymi lídrami.

V tomto oznámení sa navrhuje koordinovaný prístup vo všetkých politikách EÚ, ktorý sa bude uplatňovať prostredníctvom súboru pragmatických opatrení. Jeho efektívna a úspešná realizácia si bude vyžadovať aj partnerskú spoluprácu so všetkými úrovňami štátnej správy v členských štátoch, regiónoch a mestách a so všetkými zainteresovanými stranami vrátane samotných začínajúcich a rozvíjajúcich sa podnikov.

Komisia vyzýva Európsky parlament a Radu, aby schválili toto oznámenie a aktívne sa zapojili do jeho vykonávania v úzkej spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami.